

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

زمان: ۹۰ دقیقه | تاریخ: ۱۵ | ساعت: ۷:۳۰ دقیقه

شماره نام خانوادگی	شماره برگه	شماره برگه
شماره نام خانوادگی دوم	شماره برگه دوم	شماره برگه دوم

نیمسال دوم ۹۷-۹۶
پایه چهارم ورودی بهمن

مهر مدرسه

کتابخانه:	۲۹۶۲/۰۹
کلاس:	۱۳۹۷/۰۳/۲۸
موضوع:	نحو عالی ۳
کتاب:	مبانی عربیة
مدرس:	جلد چهارم: از ابتدای استغاثه تا ابتدای مجرورات (ص ۲۴۴-۱۷۷)

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد ملی: ..... مدرسه: ..... شهر: ..... استان: .....

۱- با توجه به احکام «استغاثه» گزینه صحیح را معین کنید. ص ۱۷۷ و ۱۷۸

- الف. يجوز أن يعلّق لام المستغاث بحالٍ محذوفةٍ كما يجوز تعلّقها بحرف النداء. ☐
- ب. يجوز جرّ المستغاث له بـ «من» إذا كانت الاستغاثة له لا عليه. ☐
- ج. يجوز في المستغاث المجزور لفظاً أن يُنصَبَ نعتُه تبعاً للمحلّ. ☒
- د. يجوز في الاستغاثة حذف المستغاث بخلاف المستغاث له. ☐

۲- حال جامد «مؤول به مشتق» را معین کنید. ص ۲۰۲

- الف. «جاء وقت الأنس أربعة أيامٍ» ☐
- ب. «فتمثّل لها بشراً سوياً» ☐
- ج. «اشتریت الساعة فضّة» ☐
- د. «كلمته فاه إلى في» ☒

۳- کدام مورد از مصادیق «تمییز نسبت» است؟ ص ۲۱۶ و ۲۱۷

- الف. «ما لنا غيرُك سندا» ☐
- ب. «أعطيتُ الفقيرَ مدّاً فمُحّاً» ☐
- ج. «أنا أكثرُ منك مالاً و أعزُّ نفراً» ☒
- د. «فَلَيْتَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عاماً» ☐

۴- نوع «ما» و نقش آن در جمله «نَعَمْ ما صَنَعْتَهُ» چیست؟ ص ۲۳۱

- الف. موصوله - فاعل ☒
- ب. موصوله - تمییز ☐
- ج. نکره - فاعل ☐
- د. نکره - تمییز ☐

۵- با توجه به آیه شریفه «قل اللهم مالك الموت تُؤتي الملكَ مَنْ تُشاء» به موارد زیر پاسخ دهید. ص ۱۸۴ - ۱ نمره

- الف) دو وجه ترکیبی برای «مالک» بیان نمایید. جواب: ۱. منادای مضاف و منصوب ۲. صفت برای «اللهم»
ب) دو وجه ترکیبی برای جمله «تؤتی الملك» بیان کنید. جواب: ۱. جمله خبریه ۲. جمله حالیه ۳. جمله مستأنفه

۶- چرا نصب مصدر (مفعول له) در مثال های زیر جایز نیست؟ ص ۱۸۷ - ۱/۵ نمره

- الف) «أكرمتُ زيداً لأكرامِهِ إِيَّايَ»: جواب: فاعل عامل و فاعل مصدر متحد نیستند.
ب) «لا تقتلوا أولادكم مِنْ إِملاقٍ»: جواب: «إِملاقٍ» از مصادر افعال قلوب نیست.

۷- مراد از «موضعین» در عبارت «يجب ارتباط الجملة الاسميّة الحالیه بالواو فی موضعین» را با ذکر مثال بنویسید. ص ۲۰۵ - ۱/۵ نمره

- جواب: الف. زمانی که جمله حالیه فاقد ضمیر ذوالحال باشد. مانند: سهرت و الناسُ نائمون.
ب. زمانی که جمله حالیه با ضمیر ذوالحال آغاز شود. مثال: تكلم الخُطيبُ و هو واقفٌ. (یک مثال کافی است.)

۸- نقش منصوبات معین شده در آیات زیر را بنویسید. ص ۱۸۹ تا ۱۹۱ - ۲ نمره

- الف) «إِنَّمَا تُوقِنُ أَجْرَکُمْ یَوْمَ الْقِیَامَةِ»: جواب: مفعول دوم - مفعول فیه
ب) «الَّذینَ یُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ»: جواب: مفعول له
ج) «وَ اتَّقُوا یَوْمًا تُرْجَعُونَ فِیهِ إِلَى اللَّهِ»: جواب: مفعول به

۹- با توجه به احکام «منصوبات» دلیل نادرستی جملات زیر را بنویسید. ص ۱۸۹ تا ۱۹۵ - ۲ نمره

۲

الف) نَفَحْتُ الْكَتَابَ أُسْبُوعَيْنِ: جواب: هرگاه فعل از اموری باشد که تدریجاً منقضی می‌شود لازم است ظرف زمان با «فی» مجرور شود.

ب) صَلِيتُ مَقْتَلَ زَيْدٍ: جواب: هرگاه اسم مکان از جهت لفظی مخالف با عاملش باشد باید مجرور شود.

ج) جاءَ زَيْدٌ وَ عَمْرًا بَعْدَهُ: جواب: چون «واو» به معنای معیت نیست عاطفه می‌باشد لذا «عمرو» باید مرفوع شود.

د) سَلَّمْتُ عَلَيْكَ وَ إِخْوَتِكَ: جواب: عطف بر ضمیر مجروری بدون تکرار حرف جرّ جایز نیست.

۱۰- دو مورد از موارد تقدیم وجویی «حال» بر «ذوالحال» را با ذکر مثال بنویسید. ص ۲۰۹ و ۲۱۰ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: ۱. زمانی که ذوالحال نکره محضه باشد. مانند: قَدِمَ مُسْرِعاً رَجُلٌ. ۲. زمانی که ذوالحال محصورفیه باشد. مانند: ما سَافَرَ مَاضِياً إِلَّا أَبُوكَ.

۳. زمانی که ذوالحال به ضمیری اضافه شود که به حال بازمی‌گردد. مانند: جاءَ يَرْكَبُ السَّيَّارَةَ صَاحِبُهَا. (یک مثال کافی است).

۱۱- نقش «کم» را در جملات زیر بنویسید. ص ۲۱۹ تا ۲۲۱ - ۱/۵ نمره

۱/۵

الف) «كَمْ مِنْ أَكَلَةٍ مَنَعَتْ أَكَلَاتٍ»: جواب: مبتدا

ب) «سَلَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمْ أَتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ»: جواب: مفعول دوم مقدم

ج) «كَمْ تَكُونُ قِيَمَةُ مَالِكٍ»: جواب: خبر مقدم تكن

۱۲- نوع «استثناء» و وجوه اعراب «مستثنی» را در موارد زیر بنویسید. ص ۲۳۵ تا ۲۴۲ - ۲ نمره

۲

الف) «لَا يُعَاقِبُ اللَّهُ النَّاسَ إِلَّا الْأَشْرَارَ»: جواب: متصل - منصوب

ب) «لَا امْرَأَةٌ فِي الدَّارِ إِلَّا الزَّهْرَاءُ»: جواب: متصل - جواز نصب و رفع

ج) «وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ»: جواب: مفرغ - منصوب

د) «مَا احْتَرَقَتْ الدَّارُ إِلَّا الثِّيَابُ»: جواب: منقطع - منصوب